

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра менеджменту і маркетингу

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЦІНОУТВОРЕННЯ НА СВІТОВИХ РИНКАХ**

Освітня програма: Менеджмент організацій і адміністрування,
Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Спеціальність: 073 Менеджмент

Галузь знань 07 Управління і адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 9 грудня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Ціноутворення на світових ринках
Освітня програма	Менеджмент організацій і адміністрування, Менеджмент ЗЕД
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	4/8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. Семінарські заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Метою вивчення дисципліни «Ціноутворення на світових ринках» є освоєння теоретичних і методичних основ ціноутворення на міжнародних ринках, а також набуття студентами компетенцій практичного встановлення цін на продукцію підприємства на світовому товарному ринку.

Основні завдання вивчення дисципліни полягає у засвоєнні студентами системних знань та вмінь щодо політики формування цін на міжнародних ринках, а також показати взаємозв'язок ціноутворення з іншими елементами зовнішньоекономічної політики підприємства.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати**:

сутність та принципи ціноутворення на міжнародному ринку; зовнішні й внутрішні чинники, що впливають на формування ціни на міжнародному ринку; методологію ціноутворення на міжнародному ринку; специфіку зовнішньої торгівлі при формуванні цін експорту/імпорту; механізм біржового ціноутворення на світовому товарному ринку.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **вміти**:

здійснювати аналіз собівартості продукції;
формувати міжнародну цінову стратегію розвитку підприємства;
користуватися методологією та критеріями формування ціни на міжнародному ринку;
застосовувати методи та засоби прийняття управлінських рішень з ціноутворення в умовах невизначеності міжнародного ринку;
враховувати заходи регулювання цін в практиці ціноутворення на міжнародних ринках.

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 16. Здатність планувати та організовувати зовнішньоекономічну діяльність підприємств з урахуванням особливостей національного і міжнародного регулювання.

СК 17. Розуміти алгоритм здійснення зовнішньоторговельних операцій та стратегії виходу підприємств на зовнішні ринки.

СК 18. Розуміти структуру, форму та порядок укладання зовнішньоекономічних договорів (контрактів) та їх супровід

Програмні результати навчання

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

ПРН 18. Демонструвати навички формування ціни при здійсненні зовнішньоекономічних операцій з урахуванням базових умов поставок, валютних ризиків, форм розрахунків.

ПРН 19. Визначати та обґрунтовувати стратегію виходу підприємств на зовнішній ринок з урахуванням зміни кон'юнктури зовнішнього середовища та появи нових тенденцій в торгівлі товарами і послугами

ПРН 20. Бути здатним вести переговори з контрагентами, визначати та розподіляти витрати, ризики та відповідальність сторін, складати типові контракти та супроводжувати їх виконання

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Теоретичні засади ціноутворення на міжнародних ринках.	Ціна як інструмент економіки. Теорії ціноутворення. Вплив попиту та пропозиції на формування ринкових цін. Вплив конкуренції і монополії на процес ціноутворення. Ціноутворення в умовах: досконалої конкуренції, монополістичної конкуренції, олігополії, досконалої монополії.	Тести, питання
2.	Тема 2. Світові ціни та їх основні види	Специфіка світових цін. Сутність світової ціни. Види цін у міжнародній торгівлі. Види публічних цін: довідкові ціни, біржові котирування, ціни аукціонів, ціни пропозицій великих фірм, статистичні зовнішньоторговельні ціни.	Тести, питання
3	Тема 3. Специфіка ціноутворення на світовому	Ціноутворюючі фактори світового ринку: загальноекономічні, економічні, специфічні, спеціальні, неекономічні. Принципи ціноутворення на світовому ринку. Політика вільної торгівлі, політика протекціонізму. Види	Тести, питання

	ринку.	митних зборів. Особливості цін у міжнародній торгівлі.	
4	Тема Чинники ціноутворення на світовому ринку	4. Алгоритм і класифікація чинників ціноутворення. Вплив вартості виробництва на ціну. Зв'язок системи ціноутворення з механізмом розподілу доходів. Вплив конкурентної боротьби на процеси ціноутворення. Види цінової конкуренції	Тести, питання
5	Тема Вплив Міжнародних правил Інкотермс 2020 (Incoterms 2020) на ціноутворення на міжнародних ринках.	5. Значення Правил Інкотермс у договорі міжнародної купівлі-продажу. Еволюція правил Інкотермс. Правила Інкотермс 2020. Аббревіатури Особливості правил Інкотермс при здійсненні електронної торгівлі.	Тести, питання,
6	Тема Ціноутворення на біржових товарних ринках.	6. Сутність товарної біржі та її економічна природа. Види біржових контрактів. Аналіз біржових цін. Суть біржової спекуляції та її види. Особливості хеджування цінних ризиків ринку реальних товарів.	Тести, питання,
7	Тема Методи міжнародного ціноутворення	7. Класифікація методів міжнародного ціноутворення: витратні методи, ринкові методи, параметричні методи. Метод повних витрат та його модифікації. Методи визначення цін з орієнтацією на попит та методи визначення цін з урахуванням конкуренції. Вплив митних процедур на формування ціни.	Тести, питання
8	Тема Маркетингов а стратегія ціноутворення на світових товарних ринках.	8. Система класифікації цінних стратегій на світових товарних ринках. Цінове сегментування ринку. Цінові ризики та методи оцінки цінних ризиків. Механізм управління цінними ризиками на світових товарних ринках. Мультикритеріальні методи формування ціни бренда.	Тести, питання,
9	Тема Регулювання цін на світових товарних ринках.	9. Проблеми регулювання світових цін. Економічна роль тарифів. Митні тарифи та види мита. Нетарифні методи регулювання. Фактори, що впливають на конкурентоздатність країни.	Тести, питання,

10	Тема 10. Механізм формування зовнішньоторгових цін.	Специфіка зовнішньоторговельних цін. Склад та структура зовнішньоторгової ціни. Фактори впливу на характер цінових стратегій. Етапи процесу міжнародного ціноутворення.	Тести, питання,
11	Тема 11. Особливості ціноутворення та регулювання цін на світових ринках окремих товарів.	Основні риси ціноутворення паливно-енергетичному секторі. Світовий ринок золота. Особливості формування цін на продукцію та обробної промисловості. Методи ціноутворення на сільськогосподарську продукцію. Принципи ціноутворення на об'єкти інтелектуальної власності	Тести, питання,

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	50
Самостійна робота	20
Індивідуальне завдання	30
Залік	0
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя			2	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		50
Самостійна р-та													10					20
Індивідуальні завдання								15								15		30
Залік /Екзамен																	0	0
Всього за тиж-нь			2	2	2	2	2	2	7	2	2	2	2	12	2	9	10	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> Синиця С.М., Гринів Л.В., Крупа О.М. Управління конкурентоспроможністю підприємств. Навчальний посібник з грифом “Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів”. - Івано-Франківськ: Плай. – 407 с. Гринів Л.В., Синиця С.М., Ляхович Г.І. Міжнародний менеджмент. Навчальний посібник з 	

грифом “Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів” (Лист від 09.07.2013р. № 1/11 – 6230). Івано-Франківськ: Плай. 2014. 408 с.

3.Гринів Л.В. Конкурентоспроможність регіонів України в контексті адаптації національного виробника до умов глобального конкурентного середовища/ Л.В. Гринів, С.М. Синиця // Галицький економічний вісник. Тернопіль. № 1(48). 2015. – С. 10 – 18.

4.Мазур О. Є. Ринкове ціноутворення. Навчальний посібник – К.: «Центр учбової літератури», 2012. – 480 с.

5.Окландер М. А., Чукурна О. П. Маркетингова цінова політика. Навч. посіб. –К.: Центр учбової літератури, 2012. – 240 с.

6.Гринів Л.В. Методи оцінки ефективності прийняття управлінських рішень / Л.В.Гринів, О.П.Вачіль// Вісник Прикарпатського університету. Серія Економіка. Івано-Франківськ: Плай, – 2015– № 11 – С.292-296

7.Гринів Л.В. Особливості формування і зміни організацій культури підприємства/ Л.В.Гринів, Ю.Е.Кузьмичова // Збірник тез доповідей наукових читань, «Стратегічні детермінанти соціально - економічного розвитку в умовах трансформаційних перетворень», присвячених пам'яті Володимира Павловича Череваня, 25 квітня 2018 року – м.Київ. – С.47-50

8.Гринів Л.В. Транспортно-економічні кластери як механізм підвищення ефективності міжнародних транспортних перевезень карпатського регіону/ Л.В. Гринів, С.М. Синиця // Тернопільський державний національний університет ім.Івана Пулюя. - 2010. - № 2. - С.75-82.

9.Гринів Л.В. Шляхи підвищення конкурентоспроможності міжнародних транспортних перевезень / Л.В. Гринів, С.М. Синиця // Наука й економіка. 2010. № 3 (19). С.115-121.

10.Ткач О.В., Гринів Л.В., Михайлів Г.В. Напрями мінімізації ризиків логістичної системи підприємства при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Причорноморські економічні студії. Випуск 51. 2020. С.125-130

11. О. Tkach, L. Hryniv, H. Mykhailiv. Logistical outsourcing as an effective enterprise activity mechanism rising. Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. Vol. 7, No. 3, 2020. P.97-115.

12. Котиш О. М., Мілько І. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 183 с.

13. Циганкова Т. М., Петрашко Л. П., Кальченко Т. В. Міжнародна торгівля: навч. посіб. К. : КНЕУ, 2011. 488 с. ISBN 966-574-275-2.

14. Камінська Т. М. Місце України у міжнародній торгівлі послугами. Економічна теорія та право. 2019. № 1 (36). С. 27-41.

15. Шевченко Л. С. Стратегічний консалтинг: теорія, практика, бізнесіндустрія. Економічна теорія та право. 2019. № 2 (37). С. 48–66.

16. Державна служба статистики України. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

17. Лизак М.П., Материнська О.А.,Гринів Л.В. Сучасні тенденції у менеджменті: перехід до гібридної робочої моделі та дистанційного управління. *Цифрова економіка та економічна безпека*. Вип. 8 (08). 2023. С. 29-36. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.8-6>

18.Гринів Л.В., Михайлів Г.В. Особливості ЗЕД підприємств України в умовах глобалізації та воєнного стану. *Наукові інновації та передові технології*. № 14 (28). 2023. С. 74-84. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-14\(28\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-14(28))

19. Tkach O, Hryniv L. Effective export strategy issue for foreign trade activity of the developed economy enterprises. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. Vol. 10, No. 4(2023), 81-92. doi: [10.15330/jpnu.10.4.81-92](https://doi.org/10.15330/jpnu.10.4.81-92)

20.Гринів Л.В. Перспективи розвитку міжнародної торгівлі України з Європейським Союзом в умовах спрощеного митного регулювання. *Moderní aspekty vědy. Svazek XXII mezinárodní kolektivní monografie. Česká republika* 2022. С. 161-173. <http://surl.li/fmqwz>

7. Контактна інформація

Кафедра	Менеджменту і маркетингу, вул.Шевченка, 57, Гуманітарний корпус, кабінет 810, https://kmim.pnu.edu.ua/ , kmim@pnu.edu.ua
---------	---

Викладач (і) Гостьові лектори	Гринів Любов Володимирівна, доц., к.е.н., доц. кафедри менеджменту і маркетингу
Контактна інформація викладача	Liubov.hryniv@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна добросесність	<p>Політика курсу є студентоорієнтованою, спрямована на формування відповідних компетенцій шляхом активної комунікації та сприятливого навчального середовища. Заохочується ознайомлення з найкращим досвідом практичної діяльності у сфері логістики як вітчизняних, так і міжнародних компаній. А також можливості використання даного досвіду у реальних компаніях, з діяльністю яких знайомі студенти або є працівниками.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної добросесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Дотримання академічної добросесності засновується на ряді положень та принципів академічної добросесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету, зокрема таким документом в ЗВО є Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеного в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 27 вересня 2022 р. № 530 http://surl.li/eonvn</p> <p>Відповідно, будь які прояви академічної добросесності недопустимі, зокрема списування під час контрольних заходів чи екзаменів. За порушення академічної добросесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання.</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Відвідання занять є важливою складовою навчання та обов'язковим елементом вивчення дисципліни, за винятком пропусків за поважної причини, що підтверджена відповідним документом. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка ставиться, а нб округляється. Консультації студентам проводяться у відповідності до затвердженого кафедрою графіка (https://kmim.pnu.edu.ua/графік-консультацій). Також є можливість здачі студентами пропущених тем через використання системи дистанційного навчання(https://d-learn.pnu.edu.ua).</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну допускається в разі поважної причини, що підтверджена відповідним документом, але до складання форми підсумкового контролю.</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну добросесність https://pnu.edu.ua/dokumenty/ та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення</p>

	про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»
Додаткові бали	За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть бути зараховані додаткові бали.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672 http://surl.li/dzryl

Викладач _____ **Гринів Л.В.**